

Uproszczony Plan Urządzania Lasu
oraz inwentaryzacja lasów komunalnych miasta Bolesławiec

Powiat Bolesławiecki
Województwo Dolnośląskie
na okres od 01.01.2014 r. do 31.12.2023 r.

PROJEKT

Opracowanie na zlecenie Miejskiego Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej z siedzibą w Bolesławcu, ul. Dolne Młyny 23;59-700 Bolesławiec zgodnie z Umową o dzieło nr 62/ZN/DEK/2013r. z dnia 2 grudnia 2013r.

Dokumentację sporządziła mgr inż. Anna Makielska

Bolesławiec styczeń 2014r.

I. OPIS OGÓLNY LASÓW

Lasy Gminy Miejskiej Bolesławiec nie stanowią jednego zwartego kompleksu, są to raczej niewielkie enklawy zieleni wtopionej w krajobraz miasta. Część z nich nierozdzielnie związana jest z otoczeniem nieczynnych żwirowni i wyrobisk oraz rzeką Bóbr. Są to tereny chętnie odwiedzane przez mieszkańców w celach rekreacyjnych. Pełnią niezmiernie ważną funkcję przyrodniczą, stanowiąc ostoje zwierząt i zbiorowiska roślin, często objętych ochroną.

Rysunek 1 Aleja starego cmentarza w lesie przy ul. Piastów

Na terenie lasów miejskich znajduje się również wiele miejsc o charakterze historycznym, m.in. osada łużycka, wczesnośredniowieczny gród, zabytkowa wieża widokowa lub miejsce po cmentarzu po którym pozostała aleja starych drzew.

1. Położenie i nadzór.

a) Podział administracyjny obszaru na którym znajdują się lasy komunalne objęte niniejszym opracowaniem :

Województwo: dolnośląskie

Powiat: bolesławiecki

Gmina: Miasto Bolesławiec

Obręby ewidencyjne dla których wykonano uproszczony plan urządzenia lasu: I, II, III, VI, VII, VIII, XI, XIII, XIV.

b) Zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach, nadzór nad lasami nienależącymi do Skarbu Państwa sprawuje Starosta Bolesławiecki

c) Położenie wg regionalizacji przyrodniczo-leśnej (T.Trampler-1990) .

Lasy objęte UPUL położone są w :

- Krainie – V Śląskiej
- Dzielnicy Równiny Dolnośląskiej
- Mezoregionie Pogórza Nowogrodzkiego

Opisywany mezoregion zajmuje południową część dzielnicy i obejmuje głównie piaski akumulacji lodowcowej z głazami , z nielicznymi miejscami z odsłoniętymi skałami czwartorzędu. W jego części znajduje się fragment Borów Dolnośląskich występujących na piaskach morenowych.

d) Pod względem geograficznym miasto położone jest na pograniczu dwóch makroregionów:

Sudetów Zachodnich i Niziny Śląsko-Łużyckiej.

W podziale fizyczno - geograficznym teren miasta położony jest na styku dwóch prowincji: Nizy Środkowoeuropejskiego i Masywu Czeskiego. Pełna klasyfikacja fizycznogeograficzna dla tego rejonu przedstawiona przez J. Kondrackiego wygląda następująco:

Prowincja 31: Niż Środkowoeuropejski;

Podprowincja 317: Niziny Sasko - Łużyckie;

Makroregion 317.7: Nizina Śląsko - Łużycka;

Mezoregion 317.74: Równina Borów Dolnośląskich.

Mikroregion 317.745: Równina Wizowska (Kraśnicka), oraz

Mezoregion 317.78: Równina Chojnowska.

Mikroregion 317.781: Wysoczyzna Chojnowska.

A także:

Prowincja 33: Masyw Czeski;

Podprowincja 332: Sudety i Przedgórze Sudeckie;

Makroregion 332.2: Pogórze Zachodniosudeckie;

Mezoregion 332.27: Pogórze Kaczawskie;

Mikroregion 332.271: Dolina Bobru,

oraz

Mikroregion 332.272: Pogórze Bolesławieckie.

Do Pogórza Bolesławieckiego należy południowa część miasta. Północna i wschodnia część miasta zaliczana jest do Równiny Wizowskiej.

2. Warunki przyrodnicze

1) Klimat

Obszar, do którego należy miasto Bolesławiec - wg regionalizacji R. Gumińskiego, leży w dzielnicy klimatycznej podsudeckiej (XVIII) o klimacie typu podgórskich nizin i kotlin. Występujący tu klimat charakteryzuje się częstymi i szybkimi zmianami elementów pogody. Średnia temperatura roczna dla tego rejonu wynosi 7,80C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą 17,5 0C, najchłodniejszym zaś styczeń z temperaturą -1,7 0 C. Ilość dni z przymrozkami to średnio 105 dni.

Teren opracowania charakteryzuje się średnią sumą opadów 650-700 mm, jednak sumy te nie rozkładają się równomiernie w ciągu roku. Maksimum opadowe przypada na porę letnią (lipiec – 1900 mm), minimum zaś występuje zimą i wiosną (luty - 35 mm) Wiosenne i jesienne opady są długotrwałe, natomiast letnie trwają krócej, lecz są bardziej intensywne. Opadom tym często towarzyszą burze, które intensywniej występują w miesiącach letnich (czerwiec, sierpień) – średnio przez 23 dni.

Potencjalny okres występowania opadów śnieżnych trwa około 170 dni, natomiast pokrywa śnieżna zalega przeciętnie 40 - 45 dni. Pierwsza pokrywa śnieżna pojawia się 5 listopada, a ostatnia – 15 kwietnia. Długość okresu wegetacyjnego trwa 225 dni i należy do najdłuższych w Polsce.

Powyzsze warunki przyrodniczo-klimatyczne sprzyjają rozwojowi gatunków tworzących drzewostany mieszane i liściaste o złożonej strukturze.

Do szkodliwych czynników należy jednak zaliczyć przymrozki uszkadzające głównie uprawy i wiatry, wiejące przeważnie z kierunku zachodniego. Szkody od wiatru są znaczące ze względu na wiek drzewostanów (z podwyższonym wiekiem rębności) oraz pozostawianych przestoi w młodszych klasach wieku (ze względu na siedlisko chronionych gatunków owadów takich jak Pachnica dębowa *Osmoderma eremita*).

2) Charakterystyka siedlisk i drzewostanów

Według „Opracowania ekofizjograficznego dla miasta Bolesławiec”, dominującym zespołem potencjalnej roślinności naturalnej jest Galio sylvatici- Carpinetum (grąd środkowoeuropejski, odmiana śląsko- wielkopolska zespołu Calamagrostiso-Quercetum).

Typy siedliskowe lasów objętych inwentaryzacją to:

Bór mieszany świeży (BMśw) - występuje na 6 % pow. siedlisk lasów stanowiących własność Gminy Miejskiej Bolesławiec. Zajmuje gleby świeże, bielcowe ,głównie słabo zbielicowane wytworzone z piasków gliniastych lekkich, głębokich z domieszką żwiru. Przybliżony skład drzewostanu: sosna – 70%, świerk, dąb i inne gatunki domieszkowe (akacja, brzoza) – 30%. Warstwa podszytowa jest średnio wykształcona, występuje w niej dąb, jarzab, głóg, bez czarny, czeremcha, brzoza, kruszyna, lipa i klon. Warstwa runa dość dobrze rozwinięta, reprezentowana jest przez śmiałka, rokitnika, jeżynę, malinę, jastrzębca, poziomkę, podagrycznik, bodziszka i trawy.

Las mieszany świeży (LMśw) , obejmuje 88 % siedlisk. Zajmuje gleby świeże, brunatne właściwe i brunatne kwaśne, wytworzone z piasków gliniastych mocnych, fragmentami z gliny lekkiej spiaszczonej z dużą domieszką żwiru, głębokie.

Drzewostan w przybliżonym składzie: dąb – 50%, sosna – 30%, buk i inne gatunki domieszkowe (świerk, jodła modrzew) i pomocnicze (jawor, lipa) – 10%. W bardzo bogatym podszyciu występują podrosty dębu, grabu, brzozy, lipy, klonu i akacji oraz krzewy bzu czarnego, kruszyny i leszczyny.

Dobre warunki glebowe sprzyjają rozrostowi roślinności runa z jeżyną, maliną, dąbrówką rozłogową, salatką leśną, jastrzębcem, niecierpkim, gwiazdnicą, podagrycznikiem, mniszkiem, przetacznikiem i fiołkiem.

Las mieszany wilgotny (miejscami silnie wilgotny) zajmuje niewielką powierzchnię nad rzeką Bóbr. Stanowi zaledwie 3 % pow. Występuje na glebach bielcowych, oglejonych, słabo zbielicowanych, wytworzonych z piasków słabo gliniastych, średnio- głębokich z dużą domieszką żwiru. Drzewostan o przybliżonym składzie: dąb – 50%, sosna – 30%, świerk – 20%. Gatunkami domieszkowymi są jodła, olsza, jawor i lipa. Podszyt zajmuje powierzchnię 40%, a w jego skład wchodzi: leszczyna, kruszyna, czeremcha, czarny bez, dąb i głóg. Runo mocno rozwinięte: podagrycznik, bodziszek, skrzyp, pokrzywa, śmiałek, podbiał, bluszczyk, gwiazdnica.

Las łąkowy wykształcił się w starym korycie kanału młyńskiego rzeki Bóbr, na pow. 2 % zinwentaryzowanych siedlisk. W składzie dominuje dąb – 60% i jesion – 30%. Olsza, wiąz, jawor i wierzba stanowią dość licznie domieszkę. Podszyt zajmuje 30% powierzchni, a w jego składzie spotykamy: bez czarny, leszczynę, jesion, kruszynę i wierzbę. W warstwie runa leśnego dominują: pokrzywa, malina, jeżyna, tojeść, bodziszek, fiołek i bluszczyk kurdybanek.

Ols zajmuje gleby murszowe powstałe z mułów organicznych w rezultacie obniżania się lustra wody gruntowej. Odczyn gleb waha się w granicach 5-7 pH. Występuje na niewielkiej powierzchni (0,63 ha), w lekkim obniżeniu terenu nad ciekim wodnym -Młynówką płynącą wzdłuż ulicy Jeleniogórskiej przez teren działki nr 152 w Obrębie XI

Rysunek 2. Niewielki fragment zdegradowanego siedliska olsowego w oddziale 7a.

3) Siedliskowe typu lasów

Siedliskowy typ lasu	powierzchnia w ha
LMśw	55,63
BMśw	4,159
LMw	1,73
LŁ	1,01
OL	0,63
	63,159

Siedliskowe typy lasu i odpowiadające im gospodarcze typy drzewostanów oraz ramowe składy odnowień podane zostały zgodnie z podziałem zawartym w „Siedliskowych podstawach hodowli lasu” (zał.do Zasad hodowli lasu) oraz w Instrukcji wyróżniania i kartowania siedlisk leśnych”.

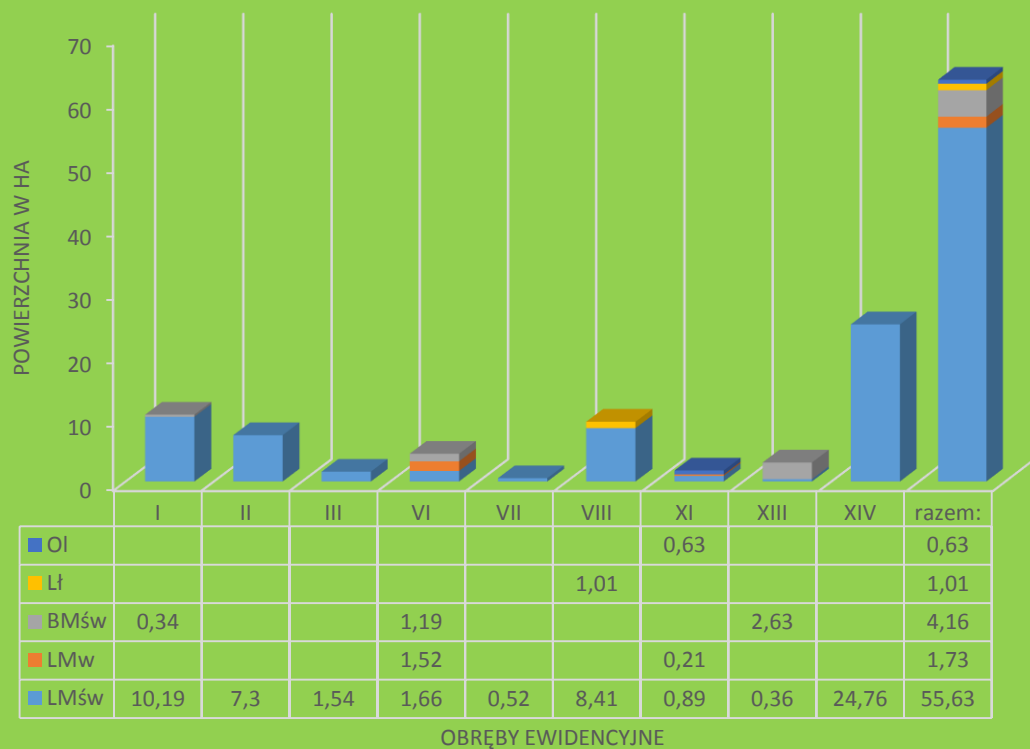
Typ Siedliskowy Lasu (TSL)	Typ drzewostanu (gatunki panujące i współpanujące I p-gatunki główne)	Gatunki domieszkowe uszlachetniające	Gatunki pomocnicze	Ramowy skład gatunkowy odnowień
BMśw	So	Św Dbb Bk Md Jd	Jw Kl Brz	So 70, Św, Dbb i in. 30
LMśw	Db-So	Bk Md Św Jd Gb	Jw Lp Gr Os	So 40, Db 30, Bk i in. 30
LMw	So-Db	Św Jd	Ol Jw Lp Brz	Db 50, So 30, Św i in. 20
LŁ	Js-Db	Ol Wz	Jw. Lp Tp Wb	Db 60, Js 30, Ol i in. 10
Ol	Ol	Js Brz Św		Ol 90, Js i in. 10

Powyższe składy gatunkowe należy traktować ramowo i przy odnowieniach uwzględnić warunki mikrosiedliskowe. Składy zakładanych upraw mogą różnić się o 20% od składów wymienionych w tabeli. Występujące odnowienia naturalne dobrej jakości, ale niezgodne z powyższymi składami należy uznać za pełnowartościowe.

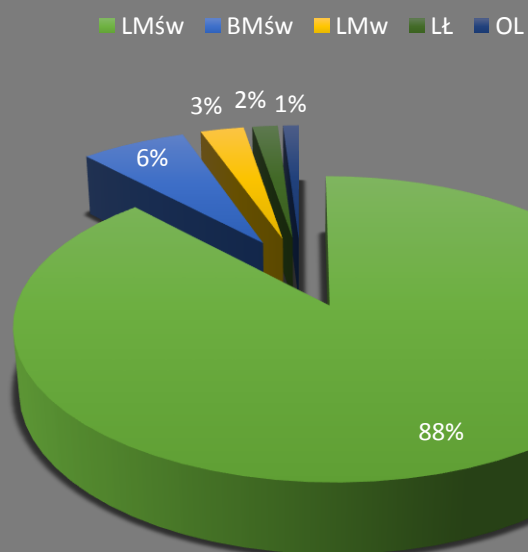
Poniższa tabela przedstawia powierzchniowy udział siedliskowych typów lasu według gatunku panującego i bonitacji.

Siedliskowy typ lasu	gatunek panujący	Klasa bonitacji drzewostanu				Razem ha
		I	II	III	IV	
		powierzchnia w ha				
LMśw	Db		5,98	14,42	0,42	20,82
LMśw	So		9,2	8,02		17,22
LMśw	Ak		3,5	2,66	0,86	7,02
LMśw	Brz	2,7	1,79			4,49
LMśw	Md	0,79	2,43			3,22
LMśw	Dbc		0,46			0,46
LMśw	Jw.	0,1				0,1
LMśw	halizna					2,3
LMśw	Razem:	3,59	23,36	25,1	1,28	55,63
BMśw	Db		0,009	0,64		0,649
BMśw	So		0,5	2,61		3,11
BMśw	Ak	0,15				0,15
BMśw	Brz		0,25			0,25
BMśw	Md					
BMśw	Dbc					
BMśw	Jw.					
BMśw	Razem:	0,15	0,759	3,25	0	4,159
LMw	Db				1,52	1,52
LMw	So					
LMw	Ak					
LMw	Brz					
LMw	Md					
LMw	Dbc					
LMw	Jw					
LMw	halizna					0,21
LMw	Razem:				1,52	1,73
Lł	Db			1,01		1,01
Lł	So					
Lł	Ak					
Lł	Brz					
Lł	Md					
Lł	Dbc					
Lł	Jw					
Lł	Razem:			1,01		1,01
OI	Db			0,63		
OI	So					
OI	Ak					
OI	Brz					
OI	Md					
OI	Dbc					
OI	Jw					
OI	Razem:			0,63		0,63
ogółem		3,74	24,12	29,99	2,80	63,16

UDZIAŁ POWIERZCHNIOWY SIEDLISKOWYCH TYPÓW LASU W POSZCZEGÓLNYCH OBRĘBACH EWIDENCYJNYCH MIASTA BOLESŁAWIEC

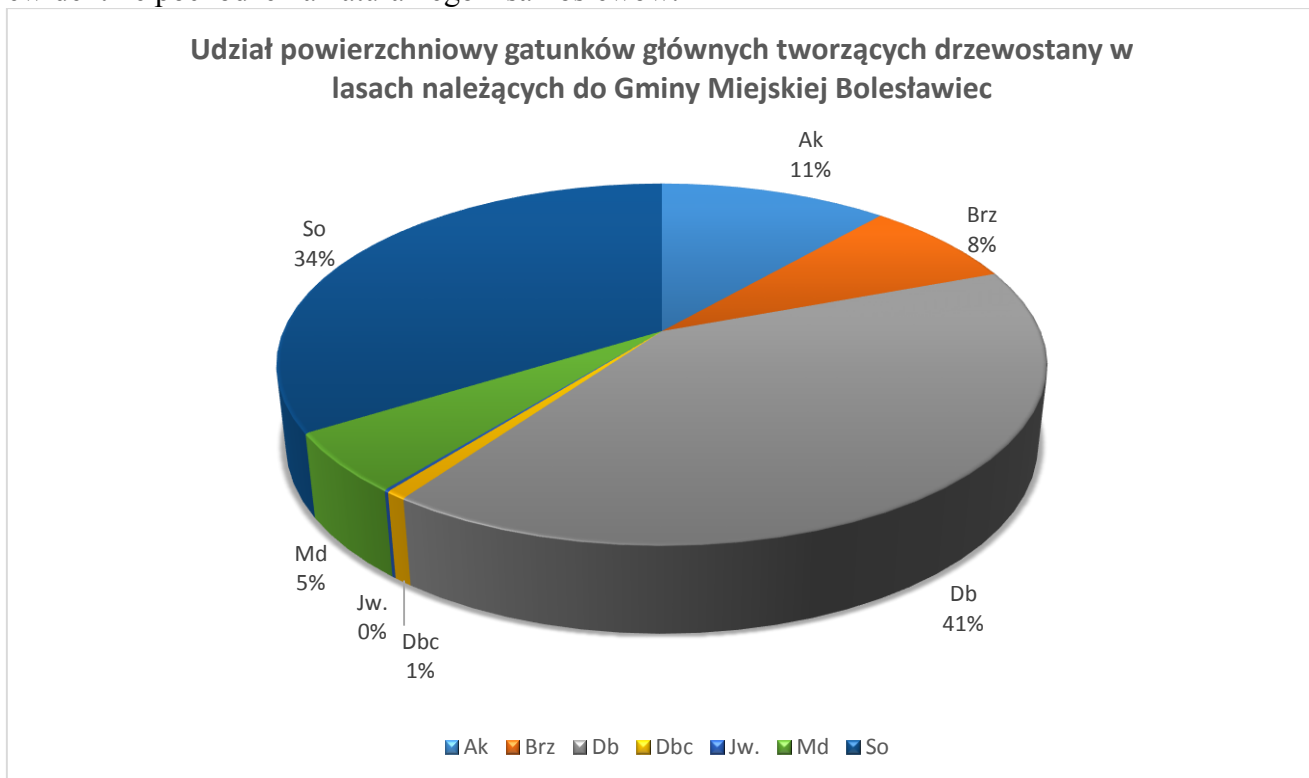

Udział powierzchniowy siedliskowych typów lasu

4) Gatunki główne

Najliczniej występującym w lasach na terenie Bolesławca gatunkiem lasotwórczym jest dąb (szypułkowy i bezszypułkowy). Zajmuje on łącznie 43% powierzchni i stanowi 47 % masy. Tworzy on drzewostany mieszane z lipą, akacją, brzozą, sosną, modrzewiem lub lite ze sporadycznie występującym bukiem i brzozą. W większości są to drzewostany pochodzące ze sztucznego sadzenia z niewielką domieszką gatunków pochodzących z samosiewu. Jednak niektóre fragmenty lasów, szczególnie te rosnące w Dolinie Bobru oraz ols nad Młynówką są ewidentnie pochodzenia naturalnego z samosiewów.

5) Wiek drzewostanów

Lasy komunalne tworzone są głównie przez drzewostany starszych klas wieku, czyli ponad 80 letnie (70%). Średni wiek drzewostanów tworzących pododdziały wynosi 82 lata. Największą powierzchnię zajmują drzewostany dębowe starszych klas wieku.

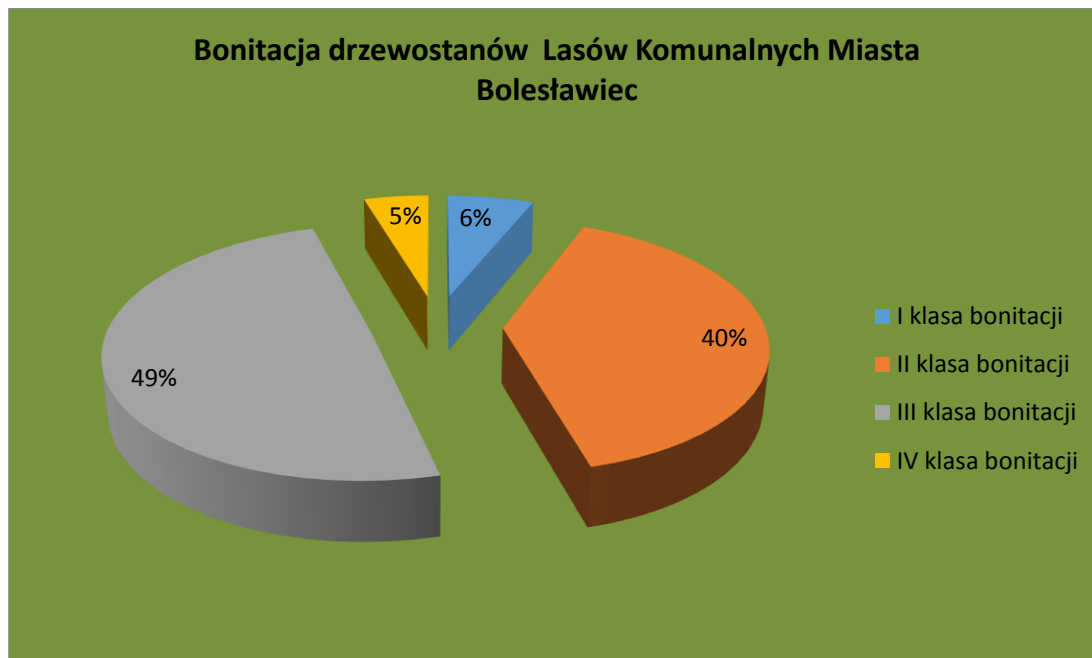
Klasa wieku	Wiek lat	Powierzchnia w ha
Ia	1-10	
Ib	11-20	0,74
IIa	21-30	1,01
IIb	31-40	3,08
IIIa	41-50	0,69
IIIb	51-60	4,94
IVa	61-70	5,16
IVb	71-80	0,72
Va	81-90	9,35
Vb	91-100	3,44
VI	101-120	21,30
VII	120-140	9,65
		60,08

Lasy w wieku do 40 lat , czyli w klasach wieku od I do II b zajmują łącznie 4,83 ha i stanowią 8 % powierzchni lasów Miasta Bolesławiec

6) Bonitacja drzewostanów

Bonitacja wskazuje na zdolności produkcyjne drzewostanu. Z analizy wynika że najczęściej mamy do czynienia z II i III klasą bonitacji. Drzewostany zajmują słabsze klasy gleby (głównie IV), rosną na gruntach porolnych, często na terenach poddanych rekultywacji, po nieczynnych wyrobiskach.

3. Zasoby przyrodnicze lasów komunalnych Miasta Bolesławiec.

Program działań dla sektora: Lasy, zgodnie z PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA NA LATA 2010 – 2013 Z UWZGLĘDNIENIEM LAT 2014 – 2017 przewiduje jako cel długoterminowy zapewnienie dobrej kondycji lasów miejskich jako warunek zachowania ich różnorodności biologicznej i miejsc wypoczynku mieszkańców.

Cele krótkoterminowe to:

- Poprawa stanu zdrowotnego lasów oraz wzrost różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych
- Udostępnianie lasów społeczeństwu poprzez odpowiednie zagospodarowanie rekreacyjno-wypoczynkowe i edukacyjne
- Zachowanie i zwiększanie istniejących zasobów leśnych.

1) Pomniki przyrody

Na terenie inwentaryzowanych lasów znajduje się jeden pomnik przyrody - Dąb szypułkowy *Quercus robur* – „Kasztelan” uznany Zarządzeniem Nr 31/88 Wojewody Jeleniogórskiego z dnia 22 czerwca 1988 r. (Dz. Urz. Woj. Jel. Nr 11 poz. 95) Drzewo o obwodzie na wys. 1,3 m – 460 cm i wys. 30 m zlokalizowane jest przy ul. Lipowa 6, u podnóża wału ziemnego na zapleczu posesji, nr działki ewidencyjnej 336 (oddział 2n). W ubiegłym dziesięcioleciu, na zlecenie Leśnego Banku Genów w Kostrzycy zostały zebrane z niego nasiona dla potrzeb zachowania zasobów genowych drzew pomnikowych.

Od 2012r Uchwałą Nr XXI/166/12 Rady Miasta Bolesławiec ochroną objęto Aleję 57 lip (Lipa drobnolistna *Tilia cordata* i Lipa szerokolistna *Tilia platyphyllos*).

Dwurzędowa aleja zlokalizowana pomiędzy ul. Piastów i Kosiby, na skraju lasu komunalnego (oddział 5, nr działek ewidencyjnej 204, 206) ma długość 350 m. Obwód drzew wynosi 120-430 cm, wysokość 12,5-24 m. Jest to potwierdzone stanowisko Pachnicy dębowej (*Osmoderma eremita*).

Rysunek 3. Aleja Przyleśna

2) Gatunki chronione

Mimo że Lasy komunalne nie stanowią dużych kompleksów i znajdują się one bezpośrednio przy terenie zurbanizowanym, są ostoją wielu rzadkich gatunków zwierząt i siedliskami roślin, w tym objętych ochroną.

a) Zwierzęta

- Ssaki

W Lesie Bolesławieckim spotkać można wszystkie pospolitsze gatunki większych ssaków leśnych, np.: dzika, jelenia, sarnę, lisa, jenota, kunę leśną, gronostaja i borsuka oraz wiewiórkę.

Inwentaryzacja z 1997 roku wspomina o występowaniu w mieście 8 gatunków nietoperzy: borowca wielkiego *Nyctalus noctula*, gacka brunatnego *Plecotus auritus*, karlika małego *Pipistrellus pipistrellus*, karlika większego *Pipistrellus nathusii*, mroczka późnego *Eptesicus serotinus*, nocka dużego *Myotis myotis*, nocka Natterera *Myotis nattereri* i nocka rudego *Myotis daubentonii*. W 2012 roku w okresie rozrodu potwierdzono występowanie na terenie Lasu Bolesławieckiego borowca wielkiego.

- Awifauna.

Nie wykryto nagromadzenia ptaków gatunków kluczowych ale znaczna liczba gatunków związana jest z dziuplastymi drzewami które znaleźć można głównie w drzewostanach starszych klas wieku. W związku z traktowaniem lasów jako ochronne (Typ drzewostanu ochronny) i znacznym podwyższeniem wieku rębności (m.in. w przypadku dęba, który stanowi główny udział powierzchniowy w opisywanych lasach) stanowią one miejsca ostoi takich gatunków jak:

sikora bogatka, kowalik, krętogłów, mazurek, sikora modra, muchołówka szara, muchołówka żałobna, pęczacz leśny i ogrodowy, pleszka, sikora sosnówka oraz gołąb siniak (gatunek kluczowy i nieliczny w Polsce). Od kilku lat obserwuje się bytowanie w miejskich parkach ptaków dotychczas związanych z siedliskami leśnymi, np. sójek.

W związku z powyższym nie proponuje się rozbudowywania sieci alei, lokowania obiektów sprzyjających większej antropopresji. Należy pozostawiać warstwę podszytu i drzewa starszych klas wieku do naturalnego rozpadu.

Rysunek 4 Sójka w oddziale 2k

c) płazy i gady

Lasy są w Bolesławcu głównym miejscem występowania gadów, w tym padalca zwyczajnego, jaszczurki żyworodnej i żmii zygzakowatej.

W zbiornikach wodnych częściowo porośniętych roślinnością wodną mają miejsce rozrodu traszek (Traszka zwyczajna *Triturus vulgaris* i rzadsza od niej traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*). Liczna jest również populacja żaby trawnej.

d) owady

Płynący przez Las Bolesławiecki Złoty Strumień zamieszkuje rzadko spotykana, chroniona ważka - Szklarnik leśny.

Rysunek 5 Pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*)

b) Rośliny.

Rośliny rzadkie i chronione zaobserwowane podczas prac terenowych i odnotowane podczas Inwentaryzacji przyrodniczej występujące na pojedynczych stanowiskach: barwinek, podrzeń żebrowiec, pomocnik baldaszkowy, kruszczyk błotny i listera jajowata. Częściej spotkać można bluszcz pospolity.

Rysunek 6 Bluszcz pospolity (*Hedera helix*) w oddz.2

3) Obszary chronione

Teren Miasta Bolesławiec nie leży w zasięgu obszarów Natura 2000. Najbliższe Obszary Natura 2000 to Bory Dolnośląskie PLB 020005 znajdujące się ok.1 km od granic miasta oraz Dolina Dolnej Kwisy PLH 020050 – ok.10 km.

4. Stan sanitarny lasów

Stan zdrowotny lasów jest dobry. Nie występują masowe pojawy szkodników owadzi pierwotnych i wtórnych. Stan sanitarny jest zadawalający i utrzymywany na dobrym poziomie w zakresie dotyczącym drzewostanów. Posusz usuwany jest na bieżąco podobnie jak złomy i wywroty. Ze względu na znaczny wiek wielu drzew, można zauważyć objawy chorób grzybowych prowadzących do ich zamierania. Nie usuwa się jednak takich osobników ze względu na ich zasiedlenie lub potencjalne siedlisko chronionych gatunków owadów.

Rysunek 7 Drzewa opanowane przez hubę z pewnością staną się ostoją chronionych gatunków próchnojadów

Zgodnie z art. 30 ustawy o lasach z dnia 28.03.1991 r. zabrania się ich zaśmiecania. Porządkowanie lasu w tym zakresie uznaje się za niewystarczające. Lasy miejskie w szczególności są narażone na oddziaływania antropogeniczne. Dotyczą one nie tylko wnętrza lasu, ale także jego strefy ekotonowej (okrajki).

Rysunek 8 Przykład zaśmiecania lasów (oddział 3a)

1) Kategoria Ochronności

Lasy będące przedmiotem opracowania nie są uznane za lasy ochronne w rozumieniu Ustawy o lasach z dnia 28 września 1991r., art. 15, 16 ust. 1a.

Leżą jednak w granicach administracyjnych miasta i pełnią funkcję zaspokajania potrzeb społecznych. Niosą ze sobą wartości estetyczne, krajobrazowe, kulturowe, duchowe i historyczne. Wpływają na mikroklimat, pochłaniają hałas i zanieczyszczenia, stabilizują grunt na skarpach chroniąc glebę.

Zaleca się uznanie wszystkich lasów Gminy Miejskiej Bolesławca za ochronne, jako:

- lasy położone w granicach administracyjnych miast
- glebochronne w oddziałach: 2k,2m,2n,6c
- wodochronne w oddziałach: 6k,7b

2) Strefy uszkodzeń

Lasy Miasta Bolesławiec położone są w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Bolesławiec. W Planie Urządzenia Lasu na lata 2004-2013 zostały określone strefy uszkodzeń z tytułu ujemnego oddziaływania przemysłu na środowisko leśne. Należy przyjąć, że szkodliwe oddziaływanie przemysłu na lasy niepaństwowe położone na terenie Miejskiej Bolesławiec jest analogiczne jak dla sąsiadujących z nimi lasów Skarbu Państwa – ww. obszar należy zaliczyć do I strefy - słabych uszkodzeń przemysłowych.

5. Zagospodarowanie turystyczne

Lasy komunalne posiadają niewielką infrastrukturę turystyczną mimo znacznej presji mieszkańców na tym terenie w kierunku turystyki pieszej i rowerowej.

Rysunek 9. Ścieżka turystyczna w lesie przy ul. Jelenigórskiej (oodz. 7b)

Rysunek 10. Wieża widokowa w lesie przy ul. Piastów (oddział 5n)

Rysunek 11. Tablica informacyjna na ścieżce edukacyjnej przy ul. Piastów (Oddział 5a)

II. UŻYTKOWANIE LASU

1. Wiek rębności głównych gatunków panujących.

Zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 12 listopada 2012 r. (Dz.U. z dnia 26 listopada 2012r. nr 222, poz. 1302) dla poszczególnych gatunków panujących, uwzględniając minimalne wieki wyrębu drzewostanów przyjęto następujące wieki rębności:

Db-170 lat

Św, Jw, So, MD, Bk -140 lat

Brz-100 lat

TP, Wb, Oś -60 lat

Wyższy niż określony w rozporządzeniu minimalny wiek wynika z charakteru drzewostanów (drzewostany wokół miast rosnące często na skarpach i stanowiące ochronę dla gleb) co odzwierciedlają ustalenia poczynione w ubiegłym dziesięcioleciu, uwzględnione w UPUL na lata 2004-2013.

2. Etat cięć

Przyjęty wiek rębności ze względu na strukturę wiekową drzewostanów i ich charakter ochronny wokół miasta wymusza rezygnację z użytkowania rębego w obecnym dziesięcioleciu.

W trakcie prac taksacyjnych nie stwierdzono konieczności użytkowania rębego. Drzewostany nie wykazują znaczącej niezgodności typu drzewostanu z siedliskiem, wymagającej jego przebudowy.

Mają one charakter ochronny (glebochronny- na skarpach), pełnią funkcję zieleni wokół miasta, część z nich pełni rolę korytarzy ekologicznych i stanowi ostoje ptaków chronionych (głównie w lasach położonych przy rzece i żwirowni). W związku z powyższym nie obliczano etatu użytkowania w użytkach rębnych.

Etat cięć w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania przedrębego, wynikający z potrzeb pielęgnacyjnych oraz stanu sanitarnego lasu określono w wysokości nieprzekraczającej 10 % miąższości drzewostanu wskazanej w sporządzanym uproszczonym planie urządzenia lasu.

Pow. objęta trzebieżami	Zasobność drzewostanów objętych cięciami	Masa planowana do pozyskania w latach 2014-2023	Uwagi
44,85 ha	11 675 m ³	1168 m ³	Masa wynika z zaległych cięć z zeszłego okresu urzędniowego. Niezbędne będzie wykonanie zabiegu w kilku nawrotach w celu osiągnięcia właściwego stanu siedliska i drzewostanu.

III. DANE OGÓLNE DZIAŁEK OBJĘTYCH UPROSZCZONYM PLANEM URZĄDZANIA LASU

Powierzchnia ogólna Lasów Gminy Miejskiej wg. stanu na dzień 31.10.2013r. wynosi 63, 16 ha (63,1643 m²).

Inwentaryzacją objęto 35 działek ewidencyjnych w 9 obrębach ewidencyjnych.

Podczas prac urządzeniowych przyjęto podział lasów na 7 oddziałów od nr 1 do 7 (z numeracją od kierunku N-E), w których łącznie wyodrębniono 62 pododdziały.

Powierzchnia oddziałów wynosi od 1,03 ha do 27,75 ha .

Średnia powierzchnia 1 pododdziału wynosi 1,02 ha.

Największy kompleks (z wyróżnionych 19) znajduje się w obrębie XIV . Stanowi on miejsce często odwiedzane przez mieszkańców Bolesławca z racji jego walorów przyrodniczych, niewielkiej odległości od centrum miasta i częściowemu zagospodarowaniu turystycznemu.

W porównaniu z minionym okresem urzędziowym powierzchnia lasów komunalnych zmniejszyła się nieznacznie (ok. 1%) . Z danych ewidencyjnych wynika że przyczyną różnic jest podział części działek i ich przeklasyfikowanie na cele nieleśne. Wiąże się to ze znaczną presją na rozbudowę miasta w kierunku zabudowy mieszkaniowej.

Zmiany powierzchni i wieków rębności, zapasów, przyrostu i rocznego pozyskania w okresie od 1957 do 2013 r.

Wyszczególnienie	Stan w roku					
	1957	1969	1979	1993	2003	2013
Powierzchnia ogółem/ (ha)	45,20	60,49	58,63	39,07	63,81	63,16
grunty leśne	42,33	Brak danych	58,31	37,40	63,81	63,16
Wiek rębności wg gatunków						
Db	Brak danych	Brak danych	160	160	170	170
So, Św,Md	Brak danych	Brak danych	140	140	140	140
Brz,OI	Brak danych	Brak danych	100	100	100	100
Tp,Wb,Os	Brak danych	Brak danych		50	50	60
Przeciętny zapas m3/ha	Brak danych	Brak danych	192	217	216	253
Przeciętny przyrost m3/ha			2,63	2,81	2,60	2,90
Przeciętne roczne pozyskanie m3/ha			2,10	Brak danych	0,94	Brak danych

IV. OPIS TAKSACYJNY LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA I MAPY.

V. POWIERZCHNIOWO MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG. GATUNKÓW PAUJĄCYCH

gatunek panujący	jednostka miary	hektary	plazowiny i przeście	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													klasa odnowienia	klasa do odnowienia	Razem powierzchnia	
				la	lb	II a	II b	III a	III b	IV a	IV b	V a	V b	VI	VII	zalesiona			leśna	
				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-	ha/m3			ha/m3	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	10	
ha		2,47		0		1,22	0,79		0,1			2,56	0,99	10,42	9,65			25,73	28,2	
Db	m ³		8			280	150		15			640	245	3330	2830			7490	7498	
So	m ³									0,5	0,34	5,15	2,09	10,88				18,96	18,96	
	m ³									95	55	1135	610	3430				5325	5325	
ha				0,15			0,86		2,84			2,66	0,36					6,87	6,87	
Ak	m ³			10			65		610			675	95					1455	1455	
	ha			0,24				0,48		3,29		0,35	0,38					4,74	4,74	
Biz	m ³			25				85		795		70	80					1055	1055	
ha				0,25			2,97											3,22	3,22	
Mld	m ³		3				495											515	518	
	ha								0,46									0,46	0,46	
Dbc	m ³								95									95	95	
ha																		0	0	
Św	m ³		2															0	0	
ha				0,1														0,1	0,1	
Jw.	m ³																	0	0	
ha			0,3															0	0,3	
Kl	m ³		4															0	4	
razem	ha		2,47	0,3	0	0,74	1,22	4,62	0,48	3,4	3,79	0,34	3,82	21,3	9,65			60,08	62,85	
m3		0	17	0	55	280	710	85	720	890	55	2520	1030	6760	2830			15935	15932	

VI. POWIERZCHNIOWA TABELA KLAS WIEKU WG. TYPU SIEDLISKOWEGO LASU I GATUNKÓW PANUJĄCYCH

Siedliskowy lasu TSL	typ gatunek panujący	Powierzchnia w ha / wiek w klasach wieku												razem:
		Ia	Ib	II a	II b	IIIa	IIIb	IV a	IV b	Va	Vb	VI	VII	
		wiek w latach												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	100-120	121 i powyżej	
BMśw	Ak		0,15											0,15
	Brz					0,25								0,25
	Db						0,10			0,28				0,38
	Dbc													
	Jw.													
	Md													
	So							0,50	0,34	1,30		0,97		3,11
	razem:		0,15			0,25	0,10	0,5	0,34	1,58		0,97		3,89
Lł	Ak													
	Brz													
	Db												1,01	1,01
	Dbc													
	Jw.													
	Md													
	So													
	razem:												1,01	1,01
LMśw	Ak						3,70			2,66	0,36			6,72
	Brz		0,24			0,23		3,29	0,38	0,35				4,49
	Db			1,01	0,11	0,21	0,68			0,91	0,99	10,42	6,49	20,82
	Dbc						0,46							0,46
	Jw.		0,10											0,10
	Md		0,25		2,97									3,22
	So							1,37	3,85	2,09	9,91			17,22
	razem:		0,59	1,01	3,08	0,44	4,84	4,66	0,38	7,77	3,44	20,33	6,49	53,03
LMw	Ak													
	Brz													
	Db												1,52	1,52
	Dbc													
	Jw.													
	Md													
	So													
	razem:												1,52	1,52
OI	Ak													
	Brz													
	Db												0,63	0,63
	Dbc													
	Jw.													
	Md													
	So													
	razem:												0,63	0,63
Suma końcowa		0,74	1,01	3,08	0,69	4,94	5,16	0,72	9,35	3,44	21,3	9,65	60,08	

VII. ZADANIA GOSPODARCZE NA LATA 2014-2023

1. UŻYTKOWANIE LASU

Zabiegi gospodarcze w Uproszczonym Planie Urządzenia Lasu zostały zaplanowane z uwzględnieniem specjalnego charakteru lasów znajdujących się w obrębie aglomeracji miejskiej. Zrównoważona gospodarka Leśna w takich obiektach powinna uwzględniać zadania przez nie spełniane, dążyć do zachowania dobrego stanu lasu bez nadmiernej ingerencji. Zrezygnowano z pozyskania rębego, wyznaczając jedynie cięcia trzebieżowe.

Cięcia o charakterze sanitarnym w drzewostanach wymagających interwencji, głównie ze względu na występowanie posuszu należy wykonywać w zależności od aktualnego stanu zdrowotnego. Posusz czynny należy usuwać, posusz jałowy pozostawić do naturalnego rozpadu jako drzewa biocenotyczne.

Wskazania gospodarcze są propozycją wykonania pewnych czynności w każdym konkretnym wydzieleniu, w celu osiągnięcia założeń i celów projektu planu. Propozycja ta jest przez gospodarza terenu na bieżąco weryfikowana i wykonywana na podstawie aktualnego stanu lasu oraz bieżących potrzeb.

Lp.	Rodzaj czynności	Pow [ha]	Masa [m3] – nie więcej niż 10% miąższości drzewostanu
1	Użytkowanie rębne -razem	0,00	0
2	Użytkowanie przedrębne – razem	44,85	1168
3	a) Czyszczenia późne z masą (CP-P)	0,00	0
4	b) Trzebieże wczesne (TW)	1,46	1153
5	c) Trzebieże późne (TP)	43,39	15
6	Ogółem użytkowanie	44,85	1168

Trzebieże wczesne przeprowadza się w fazie drzewostanu dojrzewającego. W tym okresie drzewa najintensywniej się rozwijają i proces wydzielania jest najsilniejszy, Celem tego zabiegu jest polepszenie warunków rozwojowych najcenniejszych drzew, polepszenie stanu sanitarnego i odporności biologicznej lasu oraz poprawienie warunków przyrostowych drzew. Trzebież późną rozpoczyna się gdy słabnie tempo przyrostu drzew na wysokość oraz słabnie proces wydzielania. Głównym jej celem jest przygotowanie drzewostanu do odnowienia naturalnego. W tym momencie można zacząć proces przebudowy drzewostanu jeśli jest niezgodny z typem drzewostanu. Zabieg wykonuje się kilkakrotnie w ciągu dziesięcioleci. W obecnym okresie urzędzeniowym niezbędne jest dokonanie zaległych zabiegów, stąd część z nich określono jako pilne.

1) ZESTAWIENIE SZCZEGÓŁOWYCH ZADAŃ Z POZYSKANIA DREWNA DLA POSZCZEGÓLNYCH ODDZIAŁÓW I PODDODZIAŁÓW

a) Wykaz projektowanych cięć użytkowania przedrębne.
Trzebieże wczesne (TW)

obręb ewidencyjny Miasta Bolesławiec	Nr działki na mapie ewid.	Oddział/ poddział	Rodzaj cięcia	Gat.panujący - wiek	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Razem masa grubizny (m3) netto na całej powierzchni	Szacunkowa masa możliwa do pozyskania
			Termin *	bonit.-zad			
			pilność **				
1	2	4	5	6	7	8	9
II	11	1i	TW	7Db-30	0,73	50	5
				II-07			
VII	356 cz	4b	TW !	4Brz-20	0,24	25	3
				I-09			
VIII	4 cz	6f	TW	3Md-20	0,25	20	2
				I-09			
		6i	TW	6Dbc-55	0,24	50	5
				II-07			
					1,46	145	15

* prace związane z pozyskaniem drewna należy wykonywać poza okresem lęgowym zwierząt chronionych

** znakiem "!" określono zabieg pilny

b) Wykaz projektowanych cięć użytkowania przedrębego

Trzebieże późne (TP)

obręb ewidencyjny Miasta Bolesławiec	Nr działki na mapie ewid.	Oddział/ pododdział	Rodzaj cięcia	Gat.panujący - wiek	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Razem masa grubizny (m3) netto na całej powierzchni	Szacunkowa masa możliwa do pozyskania
			Termin *	bonit.-zad			
			pilność **				
1	2	4	5	6	7	8	9
I	7/13 cz.	1a	TP	5Ak-60	2,82	570	57
				II-06			
	14 cz	1d	TP	Db-100	0,68	190	19
				III-07			
		1f	TP	8So-90	2,8	560	56
				III-06			
I	23/2	2a	TP	So-80	0,34	55	5
	23/4			III-07			
II	12/1	2b	TP !	8S0-85	0,38	135	13
				III-08			
	12/3 cz	2d	TP	So-85	0,67	140	14
				III-07			
	148	2g	TP	Db-120	1,44	395	40
				III-07			

	Nr działki na mapie ewid.	Oddział/ pododdział	Rodzaj cięcia Termin * Pilność	Gat.panujący - wiek	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Razem masa grubizny (m3) netto na całej powierzchni	Szacunkowa masa możliwa do pozyskania
				bonit.-zad			
	549 cz	2i	TP	Db-120	0,4	105	10
				III-07			
	296/2 cz	2k	TP	Db-120	0,75	210	21
				III-07			
	2l	TP	8Ak-55	0,86	65	6	
			IV-04				
III	336	2n	TP	9Db-120	1,54	465	47
				III-07			
VI	191	3a	TP	7Brz-45	0,25	45	4
VI	11	3d	TP !	So-65	0,5	95	10
VI	82/2	4f	TP	7Db-90	1,61	455	46
	82/3			II-07			
XIV	225/5 cz	5b	TP!	8Md-40	2,43	400	40
				II-08			
	5c	TP	7Brz-70	2,46	615	62	
			I-08				
	5d	TP	Brz-90	0,35	70	7	
			II-06				

		Oddział/ pododdział	Rodzaj cięcia	Gat.panujący - wiek	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Razem masa grubizny (m3) netto na całej powierzchni	Szacunkowa masa możliwa do pozyskania
			Termin * Pilność	bonit.-zad			
	222	5f	TP	6Db-55	0,68	145	15
				II-08			
		5g	TP	8Db-45	0,21	220	22
				II-07			
		5h	TP	Brz-90	0,23	40	4
				II-06			
	5i	TP!	So-95	2,09	610	61	
	5j	TP	8So-120	1,23	405	40	
			II-07				
	5k	TP !	7Md-40	0,54	95	9	
			I-07				
	5l	TP	6Ak-90	2,66	675	68	
			III-07				
	206	5m	TP	7So-110	2,8	785	79
III-08							
5n	TP	6Db-130	3,2	1060	106		
		III-07					
VIII	11/16 cz	6a	TP	7Db-145	1,01	220	22
				III-05			
	89/14	6c	TP	Db-130	2,4	770	77
				III-07			

		Oddział/ pododdział	Rodzaj cięcia	Gat.panujący - wiek	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Razem masa grubizny (m3) netto na całej powierzchni	Szacunkowa masa możliwa do pozyskania	
			Termin * Pilność	bonit.-zad				
		6d	TP	7Brz-75	0,38	80	8	
				II-07				
		6g	TP	6Db-120	3,79	1380	138	
				II-08				
	6h	TP	8Brz-65	0,83	180	18		
			II-08					
	6j	TP	6Dbc-55	0,22	45	4		
			II-07					
	VI	143	6k	TP	5Db-150	1,52	250	25
		145			IV-04			
						43,39	11530	1153

* prace związane z pozyskaniem drewna należy wykonywać poza okresem lęgowym zwierząt chronionych

** znakiem "!" określono zabieg pilny

2. HODOWLA LASU

Ustalenia w projekcie uproszczonego planu zarządzania lasu nie przewidują zalesień na okres 2014-2023.

Planowane są dolesienia luk i przerzedzeń oraz halizn i płazowin na niewielkiej powierzchni - 2,77 ha. Część luk wykazanych w ubiegłym okresie urzędziowym w większości przypadków zostało odnowionych naturalnie bądź sztucznie. Odnowienia te wymagają jednak pielęgnacji lub poprawek, co ujęte jest w zadaniach dla poszczególnych pododdziałów.

Rysunek 12 Przykład naturalnego odnowienia w oddz.7 c

Lp.	Rodzaj czynności	Powierzchnia [ha]
1	1.Odnowienia - razem	
2	a) halizn (ODN-HAL) i płazowin (ODN-PŁAZ)	2,77
3	b) w rębniach złożonych (ODN-ZŁOŻ)	-
4	c) luk (ODN-LUK)	0,73
5	2.Poprawki i uzupełnienia (POPR)	0,77
6	3 Podsadzenia produkcyjne (PODS PROD)	0,55
7	4 Pielęgnowanie - razem	2,77
8	a) pielęgnowanie gleby (PIEL)	2,15
9	b) czyszczenia wczesne (CW)	0,01
10	c) czyszczenia późne (CP)	0,61
11	5 Melioracje agrotechniczne (AGROT)	2,06

ZESTAWIENIE SZCZEGÓŁOWYCH ZADAŃ Z HODOWLI LASU DLA POSZCZEGÓLNYCH OODZIAŁÓW I PODDODZIAŁÓW

ZESTAWIENIE SZCZEGÓŁOWYCH ZADAŃ Z HODOWLI LASU DLA POSZCZEGÓLNYCH OODZIAŁÓW I PODDODZIAŁÓW

obręb	Nr działki na mapie ewid.	Oddział /poddział	Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia otwarte			pod osłoną	Dolesienia luk i przezrzedzeń	Poprawki i uzupełnienia	Pielęgnowanie			melioracje			
			Typ gospodarczy drzewostanu	halizny, plazowiny, zręby zaległe	grunty nieleśne	nieużytki	posadzenia produkcyjne			gleby	upraw (CW)	młodników (CP)	nawożenie	agrotechniczne	Uwagi do zabiegu	
			TD	powierzchnia w ha												
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
I	7/13	1a	LMśw					0,06		0,06						
			Db-So													
	1b	LMśw		2							0,5			0,5		
		Db-So														
	14	1f	LMśw						0,3			0,3				
			Db-So													
1g		LMśw										0,28			CP!	
1h	LMśw							0,1		0,1				0,1		
	Db-So															
II	11	1i	LMśw					0,15						0,15		
I	10/13	2A	LMśw					0,06		0,06				0,06		
			Db-So													
II	12/3	2f	LMśw							0,05		0,11			CP!	
			Db-So													
	549	2h	LMśw									0,1				
			Db-So													
296/2	2k	LMśw						0,06		0,06						
		Db-So														
2l	LMśw						0,4			0,4						
	Db-So															
VI	191	3a	BMśw													
			So													
	176	3b	BMśw						0,04		0,04				0,4	
So																
3c	BMśw															
	So															
VII	356	4b	LMśw													
4d	LMśw															
	So							0,03		0,03		0,12				
XIV	225/5	5c	LMśw													
			Db-So													
222	5l	LMśw														
		Db-So														
XIII	554/2	5p	BMśw		0,26					0,26	0,26			0,26		
			So													
	5s	BMśw						0,08		0,08				0,08		
		So														
5t	LMśw															
	Db-So															
11/16	6b	LMśw		0,3						0,3	0,3			0,3		
		Db-So														
XI	152	7b	LMw		0,21					0,21	0,21			0,21		
			So-Db													
160/2	7c	LMśw									0,01					
		Db-So														
razem:				2,77				0,55	0,73	0,77	2,15	0,31	0,61		2,06	

3. OCHRONA LASU I OCHRONA PRZYRODY

Nie przewiduje się gospodarowania rębnego w bieżącym dziesięcioleciu. Niezbędne zabiegi hodowlane związane z pozyskaniem drewna prowadzić należy poza okresem lęgowym ptaków, z uwzględnieniem dokładnej lustracji terenu pod kątem występowania gniazd i drzew dziuplastych.

*Przed każdym zabiegiem należy dokonać kontroli powierzchni pod kątem obecności zasiedlonych gniazd ptaków. Okres lęgowy w przypadku większości gatunków przypada w miesiącach V-VI, jednak należy wziąć pod uwagę poprzedzający lęgi okres godowy związany z poszukiwaniem miejsc do budowy gniazd.

Okresy lęgowe dla przykładowych gatunków ptaków związanych ze środowiskiem leśnym przedstawione zostały poniżej :

IV-pustułka, sroka, gawron

VI-VII-kobuz

V-VIII-siniak

IV-IX- sierpówka

IV-VIII-płomykówka, wróbel

III-V-puszczyk

IV-VII-uszatka, mazurek

IV-VII strzyżyk, rudzik, szczygieł, czyż, trznadel

VI-gerzyk, kapturka

V-VII-zimorodek, zaganiacz, pierwioszek, mysikrólik, zniczek, muchołówka szara, bogatka, zięba, gil

IV-V- dzięcioł czarny, muchołówka żałobna, sikora uboga, kowalik, sójka, kawka, szpak,

V-dzięcioł duży

III-VII-lerka

V-VI-pleszka, muchołówka mała, modraszka, remiz, wilga, gąsiorek, kulczyk, grubodziób

IV-VI-kos. kwiczoł, drozd śpiewak, pełzacz leśny i ogrodowy,

III-IV-kruk

IV-VI- kania czarna, kania ruda, bielik.

W zakresie ochrony nietoperzy ważne jest:

- oszczędzanie drzew dziuplastych (głównie drzew liściastych) w trakcie prac trzebieżowych (TP)

- utrzymywanie mozaikowości środowiska leśnego

- preferowanie biologicznych metod ochrony lasu

-zakładanie budek lęgowych w drzewostanach młodszych klas wieku

W zakresie ochrony płazów i gadów ważne są:

- ochrona zbiorników wodnych przed zanieczyszczeniami, w tym gł. Chemicznymi

- restaurowanie istniejących oczek wodnych (nie dopuszczanie do ich nadmiernego zamulenia i zacienienia)

- pozostawianie odpowiedniej ilości martwego drewna, stert gałęzi i liści , karp korzeniowych w rejonie zbiorników

W przypadku konieczności wycinki drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia , stanowiących siedlisko gatunków chronionych należy uzyskać stosowną decyzję RDOŚ we Wrocławiu. Wątpliwości odnośnie gatunku chronionego i ew. możliwości kompensacji

przyrodniczej warto skonsultować ze specjalistą w danej dziedzinie (w zależności od grupy organizmów np. entomologiem czy hiropterologem) co ułatwi podjęcie właściwej decyzji i nie doprowadzi do szkody w środowisku.

Odnotowano na terenie objętym UPUL siedliska Pachnicy dębowej *Osmoderma eremita* objętej ochroną prawną. Jest ona „gatunkiem parasolowym” dla owadów próchnożernych stanowiących niezbędny element środowiska.

W celu jej ochrony przewiduje się pozostawienie do naturalnego rozpadu drzew gatunków liściastych o pierśnicy powyżej 70 cm i zapewnienie nowego pokolenia drzew mogącego w przyszłości zastąpić istniejące obecnie siedliska próchnojadów. Zadania gospodarcze związane są ściśle z utrzymaniem i ewentualnym przywróceniem właściwego składu gatunkowego, zgodnego z przyrodniczym typem drzewostanu przewidują wprowadzanie gatunków takich jak dąb, lipa czy drzewa owocowe z jednoczesnym eliminowaniem gatunków obcych takich jak np., dąb czerwony. Nie przewiduje się zabiegów konserwatorskich w stosunku do drzew o charakterze pomników przyrody związanych ze stosowaniem fungicydów, hamujących procesy próchnienia drewna, sprzyjających powstawaniu siedlisk niezbędnych do rozwoju gatunków chronionych owadów.

Poniżej dołączono informacje o lokalizacji gatunków chronionych i siedliskach, które ułatwią planowanie prac trzebieżowych i hodowlanych.

Gatunek/siedlisko/ inna forma ochrony	Nazwa łacińska	lokalizacja	Zabieg gospodarczy	Sposób ochrony/ minimalizacja szkód
Siniak	<i>Columba oenas</i>	Prawdopodobnie Oddz. 5 a-n; 7 a-b	TP, ODN-HAL	*(Okres lęgowy od maja do sierpnia)
Dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i>	W pobliżu oddziału 1 c		*(Okres lęgowy w maju)
Pachnica dębową	<i>Osmoderma eremita</i>	Oddz.5m,n	TP	Zachować stare dziuplaste dęby (rodzime gatunki) i lipy. Chronić przed wycinką zranione drzewa gatunków liściastych (z widocznym wyciekami soku); dotyczy to szczególnie drzew rosnących w miejscach nasłonecznionych, z wyłączeniem drzew i konarów, które należy usunąć ze względów bezpieczeństwa. Pozostawianie drzew martwych, zarówno stojących i leżących. Zaleca się pozostawiać pniaki o wys. Do 80 cm (drzewa nie mogą być wycinane w okresie zimowym). Zachowywać stare drzewa dziuplaste z widocznymi owocnikami grzybów nadrzewnych, z wyłączeniem drzew i konarów zagrażających bezpieczeństwu. Należy pozostawiać drzewa martwe
Listera jajowata	<i>Listera ovata</i>	Las przy ul. Piastów, (oddz.5	TP	Zabieg wykonać w miesiącach zimowych po

		?)		uprzedniej lustracji (od V do VII – okres kwitnienia) i ew. oznakowaniu oraz zabezpieczeniu stanowiska .
Barwinek pospolity	<i>Vinca minor</i>	2l;5a,b,g;4i,j	TP	Oznakować i zabezpieczyć stanowiska by nie uszkodzić roślin podczas prac. Trzebieże prowadzić w okresie zimowym
Bluszcz pospolity	<i>Hedera helix</i>	2l;5a-c,f-j,l-o,t;6a	TP	Oznakować i zabezpieczyć stanowiska by nie uszkodzić roślin podczas prac. Trzebieże prowadzić w okresie zimowym
Pasy zwartych zadrzewień-węzeł ekologiczny		12/1;12/3;18/1;18/2 2b,2d	TP	Zabiegi wykonywać poza okresem lęgowym ptaków i okresu rozrodczego pozostałych gatunków zwierząt, preferowany okres zimowy
Ols porzeczkowy /łęg jesionowo-olszowy Fraxino-Alnetum.	Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnetum	7a	ODN-HAL	Siedlisko silnie zdegradowane, przekształcone antropogenicznie. Odnowienie powinno być zgodne z typem drzewostanu, zachować należy przyszłościowy samosiew Ol,Js,Lp
Dąb szypułkowy Nazwa "Kasztelan "	<i>Quercus robur</i>	2n	TP	Zabezpieczenie drzewa przed ewentualnymi uszkodzeniami podczas zabiegu, osunięcie fragmentu podszytu wokół dęba w celu odsłonięcia pnia (zaciemnienie sprzyja rozwojowi chorób grzybowych)

Ochrona cennych roślin naczyniowych- zalecenia.

W przypadku gatunków roślin związanych z siedliskami leśnymi, występujących na gruntach Miasta Bolesławiec, występujących rzadko należy:

- w trakcie wykonywania cięć rębnych stosować zrywkę nasiębierną, ograniczającą uszkodzenia roślinności runa
- nie zaburzać i nie zmieniać stosunków wodnych na siedliskach gatunków chronionych
- wykonywać prace leśne poza sezonem wegetacyjnym
- przed przystąpieniem do prac, a najlepiej w okresie kwitnienia roślin przeprowadzić lustrację pod kątem występowania okazów roślin chronionych.

Znacznym zagrożeniem dla lasów jest ich zaśmiecanie. Podczas inwentaryzacji wytypowano poniższe powierzchnie przeznaczone do uprzątnięcia .

Obręb ewidencyjny	Nr działki ewidencyjnej	Oddział/ pododdział	powierzchnia do uprzątnięcia
VI	191	3a	0,25
VI	176	3b	0,11
		3c	0,17
VII	356	4b	0,24
XIV	225/5	5c	2,46
	222	5l	2,66
XIII	554/2	5t	0,36
			6,25

4. ZALECENIA ZAGOSPODAROWANIA LASU DLA POTRZEB TURYSTYKI I REKREACJI

Lasy w bezpośrednim sąsiedztwie miasta narażone są w znacznej mierze na zwiększoną penetrację przez jego mieszkańców, praktycznie w ciągu całego roku. Dotyczy to głównie dwu większych kompleksów, przy ulicach: Piastów oraz Jeleniogórskiej, gdzie wytyczone są ścieżki spacerowe i umieszczone tablice o tematyce przyrodniczej. Część lasów bezpośrednio sąsiaduje z rozbudowującymi się osiedlami, co w przyszłości budzić będzie spory odnośnie zagrożenia jakie potencjalnie mogą stanowić drzewa dla przyległych posesji. Poszukiwać należy kompromisu między potrzebami mieszkańców a wymogami ochrony przyrody. Odpowiednie zagospodarowanie lasu mające na celu przystosowanie go do potrzeb turystyki i rekreacji można uzyskać przez takie działania jak:

- wyznaczanie i przystosowanie istniejących ścieżek, szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych i pieszych, miejsc odpoczynku
- wybudowanie i bieżąca konserwacja urządzeń turystycznych takich jak ławki, stoły, kosze na śmieci , wiaty, urządzenia sportowe

Celowe jest sporządzenie odrębnego opracowania i wdrożenia kierunków zagospodarowania i przystosowania Lasów Gminy Miejskiej w Bolesławcu do potrzeb turystyki i rekreacji, które zwaloryzowałoby i wyodrębniło funkcje, stopień atrakcyjności i dostępności a także rodzaj zagrożeń (w tym zagrożenie pożarowe). Kompleksowe stworzenie odpowiedniej infrastruktury w oparciu o powyższe opracowanie umożliwiłoby skanalizowanie ruchu turystycznego w miejscach atrakcyjnych i jednocześnie nie stanowiących ostoi i miejsc rozrodu rzadkich gatunków zwierząt oraz stanowisk roślin chronionych.

Poniżej przedstawiono wykaz oddziałów i pododdziałów pod kątem atrakcyjności dla wypoczynku i rekreacji.

Lasy o znikomych walorach turystycznych	Lasy potencjalnie atrakcyjne turystycznie	Lasy o znacznych walorach turystycznych
1 a,b,c,d,i	1g,h	
2 a,A,h	2 b,d,f,g	2 c,i,j
3 a,b,c,d		
4 a,b,c,d		4 f
5 r-t	5 o,p	5 a-n
6 c,d	6 a,b,f-j,k	
7 a		7b,c

5. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

W oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia pożarowego lasów (Dz.U Nr 58 poz.405) wraz z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia pożarowego dla nadleśnictwa Bolesławiec Lasy komunalne , analogicznie do najbliższego nadleśnictwa można zaliczyć do I kategorii zagrożenia. Największe zagrożenie obszaru leśnego występuje wczesną wiosną, po stopieniu śniegu, przed rozwojem roślinności, oraz w okresie letnim, w przypadku wystąpienia długich okresów suszy przy utrzymującej się wysokiej temperaturze powietrza.

Do czynników wpływających na występowanie pożarów leśnych należą:

- bezpośrednie otoczenie niektórych kompleksów przez użytki rolne. Pożary inicjowane są często przez wypalanie ściernisk i łąk.
- skład gatunkowy drzewostanów oraz ich wiek- w lasach komunalnych przeważają drzewostany liściaste , które zajmują 61 % pow. leśnej, a dominującym gatunkiem jest Db. Około 4 % z nich to drzewostany w I,II kl wieku
- rodzaj pokrywy gleby- Drzewostany, zwłaszcza starszych klas wieku z rozluźnioną strukturą poziomą sprzyjającą bujnemu rozwojowi runa oraz powierzchnie czasowo pozbawione roślinności leśnej (halizny) łatwiej ulegają pożarom i ich rozprzestrzenieniu.
- silne nasilenie ruchu turystycznego i intensywność penetracji lasu, głównie w okresie występowania jagód i grzybów
- sieć dróg i linii kolejowych- dobrze rozwinięte szlaki komunikacyjne stanowią potencjalne źródło zagrożenia pożarem.
- rejon o podwyższonej palności: rejon wzmoczonego ruchu komunikacyjnego, odnowienia , uprawy i młodniki do 40 lat.

Nie istnieje konieczność obserwowania lasów pod kątem pożarowym dla lasów o powierzchni do 300 ha, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16.06.2003 r. Lasy komunalne znajdują się jednak w zasięgu widoczności wieży p.poż należącej do nadleśnictwa Bolesławiec, oddalonej o ok.3 km od granic miasta . Punkt alarmowo dyspozycyjny znajduje się w Urzędzie Miasta Bolesławiec.

Lasy komunalne znajdują się w zasięgu działania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej z siedzibą: 59-700 Bolesławiec, Wesola 2.

Lasy są w większości dostępne dla pojazdów straży przeciwpożarowej. Lasy będące przedmiotem opracowania znajdują się w głównej mierze w bezpośrednim sąsiedztwie posesji budynków mieszkalnych i nowo powstających osiedli zaopatrzonych w hydranty.

Na terenie znajduje się jeden naturalny zbiornik wodny, który spełnia rolę punktu czerpania wody, przy oddziale 6 k. Wykorzystywane są również przystosowane miejsca na rzece Bóbr.

W zakresie spełnienia wymogów p-poż na obszarach leśnych Gminy Miejskiej Bolesławiec celowe byłoby:

1. Sporządzenie planu na wypadek pożaru
2. Wytypowanie i ewentualne oznaczenie dróg pożarowych. Dojazdy pożarowe należy uzgodnić z Komendantem PSP w Bolesławcu i oznaczyć.
3. Naprawa i bieżące utrzymanie w dobrym stanie technicznym wyznaczonych dojazdów pożarowych
4. Bieżące wykonywanie pasów p-poż mających na celu zabezpieczenie lasów od gruntów rolnych
5. Ustawienie przy wjazdach do lasu i parkingach w uzgodnieniu z Komendantem PSP, tablic informacyjnych i ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia p-poż lasu
6. Wprowadzenie zakazu używania ognia technologicznego do likwidacji odpadów drzewnych powstałych przy pracach gospodarczych.
7. Prowadzenie akcji edukacyjnych ad. Problematyki zagrożenia pożarowego lasów.

Rysunek 13. Zbiornik pełniący funkcję punktu czerpania wody, oddz. 6 k

Sposób eliminacji i minimalizacji zagrożeń od pożarów obejmują:

- Wykonanie pasów przeciwpożarowych,
- utrzymanie dróg pożarowych w stanie przejezdności,
- usuwanie krzewów, drzew pod liniami energetycznymi i wokół transformatorów,
- gaszenie pożarów,
- budowę nowych i remont istniejących dostrzegalni przeciwpożarowych,
- oczyszczanie punktów czerpania wody,
- porządkowanie terenów zagrożonych z materiałów łatwopalnych,
- remont i wymiana tablic informacyjnych o zagrożeniach pożarowych.

VIII. REJESTR DZIAŁEK LEŚNYCH

Wykaz lasów ujętych w Uproszczonym Planie Urządzania Lasu wg stanu na 31.13.2013r.

Obręb	Nr	Użytek	Powierzchnia ha
I	7/13	LsV	5,1350
	14	LsIV	4,8342
	23/2	LsIV	0,2790
	23/4	LsIV	0,0614
	10/13	LsIV	0,2230
Razem obręb I			10,5326
II	11	LsIV	0,7265
	12/1	LsIV	0,3770
	18/1	LsIV	0,1327
	18/2	LsIV	0,1802
	12/3	LsIV	0,7760
	148	LsIV	1,4428
	549	LsIV	0,4994
	219	LsIV	0,9207
	296/2	LsIV	2,2417
Razem obręb II			7,2970
III	336	LsIII	1,5409
Razem obręb III			1,5409
VI	191	LsIV	0,2480
	176	LsIV	0,2785
	11	LsIV	0,5021
	68/1	LsV	0,0030
	68/2	LsV	0,0060
	68/3	LsV	0,1520
	82/2	LsIV	0,2902
	82/3	LsIV	1,3718
	143	LsIV	0,8510
	145	LsIV	0,6701
Razem obręb VI			4,3727
VII	356	LsIV	0,5190
Razem obręb VII			0,5190
VIII	11/16	Ls	1,3137
	89/14	LsIII	2,7835
	4	LsIII	5,3307
Razem obręb VIII			9,4279
XI	152	LsIII	0,8415
	160/2	LsIII	0,8887
Razem obręb XI			1,7302
XIII	554/2	LsIV	2,9859
Razem obręb XIII			2,9859
XIV	225/5	LsIII	12,0050
	222	LsIII	6,7525
	206	LsIII	6,0006
Razem obręb XIV			24,7581
Razem		obręby:	63,1643

1. Rejestr wg. oddziałów

obręb	Nr arkusza mapy	Nr działki na mapie ewid.	Użytek	powierzchnia działki Ls	Oddział/ pododdział	Powierzchnia pododdziału
1	2	3	4	5	6	7
I	1	7/13	LsV	5,1400	1a	3,14
					1b	2,00
	2	14	LsIV	4,8300	1c	0,40
					1d	0,68
					1f	2,80
					1g	0,28
					1h	0,67
II	11	LsIV	0,7300	1i	0,73	
razem:				10,7000	1	10,70
I	2	23/2	LsIV	0,2800	2a	0,34
		23/4		0,0600		
I	1	10/13	LsIV	0,2200	2A	0,22
II	2	12/1	LsIV	0,3800	2b	0,38
		18/1	LsIV	0,1300		
		18/2	LsIV	0,1800	2c	0,31
		12/3	LsIV	0,7800	2d	0,67
	3	148	LsIV	1,4400	2g	1,44
		549	LsIV	0,5000	2h	0,10
		219	LsIV	0,9200	2i	0,40
	4	296/2	LsIV	2,2400	2j	0,92
					2k	0,75
					2l	0,86
				2m	0,63	
III	5	336	LSIII	1,5400	2n	1,54
razem:				8,6700	2	8,67
VI	8	191	LsIV	0,2500	3a	0,25
		176	LsIV	0,2800	3b	0,11
	1	11	LsIV	0,5000	3c	0,17
				3d	0,50	
razem:				1,0300	3	1,03
VII	6	356	LsIV	0,5200	4a	0,28
					4b	0,24
		68/1	LsV	0,0030	4c	0,00
VI	4	68/2	LsIV	0,0060	4c	0,01
		68/3		0,1520	4d	0,15
	5	82/2	LsIV	0,2900	4f	0,29
		82/3		1,3700	4f	1,37
razem:				2,3390	4	2,34

XIV	5	225/5	LsIII	12,0100	5a	5,88
					5b	2,43
					5c	2,46
					5d	0,35
					5f	0,68
		5g		0,21		
		222		6,7500	5h	0,23
					5i	2,09
					5j	1,23
					5k	0,54
206	6,0000	5l	2,66			
		5m	2,80			
XIII	3	554/2	LsIV	2,9900	5n	3,20
					5o	0,97
					5p	0,26
					5r	0,10
					5s	1,30
5t	0,36					
razem:				27,7500	5	27,75
VIII	2	11/16	Ls	1,3100	6a	1,01
		89/14	LsIII	2,7800	6b	0,30
					6c	2,40
		1		4	5,3300	6d
	6f					0,25
	6g		3,79			
	6h		0,83			
	VI	7	143	LsIV	0,8500	6k
145			0,6700			
razem:				10,9400	6	10,94
XI	4	152	LsIII	0,8400	7a	0,63
		160/2	LsIII	0,8900	7b	0,21
					7c	0,89
razem:				1,7300	7	1,73
				63,16		63,16

2. Rejestr wg. działek i obrębów ewidencyjnych wg stanu na dzień 31.10.2013r.

obręb	Nr arkusza mapy	Nr działki na mapie ewid.	Użytek	powierzchnia działki Ls	Oddział/pododdział	Powierzchnia pododdziału
1	2	3	4	5	6	7
I	1	7/13	LsV	5,1350	1a	3,14
					1b	2,00
	2	14	LsIV	4,8342	1c	0,40
					1d	0,68
					1f	2,80
					1g	0,28
					1h	0,67
	2	23/2	LsIV	0,2790	2a	0,28
		23/4	LsIV	0,0614	2a	0,06
	1	10/13	LsIV	0,2230	2A	0,22
II	2	11	LsIV	0,7265	1i	0,73
	2	12/1	LsIV	0,3770	2b	0,38
	2	18/1	LsIV	0,1327	2c	0,13
	2	18/2	LsIV	0,1802	2c	0,18
	2	12/3	LsIV	0,7760	2d	0,67
					2f	0,11
	3	148	LsIV	1,4428	2g	1,44
	3	549	LsIV	0,4994	2h	0,10
					2i	0,40
	3	219	LsIV	0,9207	2j	0,92
	4	296/2	LsIV	2,2417	2k	0,75
					2l	0,86
					2m	0,63
III	5	336	LSIII	1,5409	2n	1,54
VI	7	143	LsIV	0,8510	6k	0,85
		145	LsIV	0,6701	6k	0,67
	8	191	LsIV	0,2480	3a	0,25
	8	176	LsIV	0,2785	3b	0,11
			LsIV		3c	0,17
	1	11	LsIV	0,5021	3d	0,50
	4	68/1	LsV	0,0030	4c	0,00
		68/2	LsIV	0,0060	4c	0,01
		68/3	LsIV	0,1520	4d	0,15
	5	82/2	LSIV	0,2902	4g	0,29
82/3		LsIV	1,3718	4g	1,37	
VII	6	356	LsIV	0,5190	4a	0,28
					4b	0,24
VIII	2	11/16	Ls	1,3137	6a	1,01
					6b	0,30
	2	89/14	LsIII	2,7835	6c	2,40
					6d	0,38
	1	4	LsIII	5,3307	6f	0,25
					6g	3,79
					6h	0,83
					6i	0,24

					6j	0,22
XI	4	152	LsIII	0,8415	7a	0,63
					7b	0,21
		160/2	LsIII	0,8887	7c	0,89
XIII	3	554/2	LsIV	2,9859	5o	0,97
					5p	0,26
					5r	0,10
					5s	1,30
					5t	0,36
XIV	5	225/5	LsIII	12,0050	5a	5,88
					5b	2,43
					5c	2,46
					5d	0,35
					5f	0,68
					5g	0,21
					5h	0,23
		222	LsIII	6,7525	5i	2,09
					5j	1,23
					5k	0,54
		206	LsIII	6,0006	5l	2,66
					5m	2,80
					5n	3,20
				63,1643		63,1613

3. Ogólne zestawienie powierzchni

Grupa powierzchni	Powierzchnia (ha)
Leśna zalesiona	60,08
Leśna niezalesiona	2,77
Grunty do zalesienia	0,309
Razem:	63,159

IX. SZCZEGÓŁOWY WYKAZ ROZBIEŻNOŚCI MIĘDZY EWIDENCJĄ
A STANEM POSIADANIA NA GRUNCIE

Obręb ewid.	Nr działki	Użytek w ewidencji	Na gruncie	Powierzchnia (ha)	Uwagi
I	7/13	Ls	Łąka	0,30	Koszona łąka, dojazd do posesji
VI	68/1	Ls	Lz	0,003	Charakter zadrzewienia, przedzielona działką wylesioną (?) pod kanalizację
VI	68/2	Ls	Lz	0,006	w zasięgu linii kanalizacyjnej ,

X. WYKAZ SKRÓTÓW I SYMBOLI

Kod	opis
Runo	
bagno	bagno
barw.	barwinek
bliźń.	bliźniczka
bluszcz	bluszcz
bluszczyk	bluszczyk
bodz.	bodziszek
brusz.	borówka brusznica
czern.	borówka czernica
czos.	czosnaczek
czyś.	czyściec
dąbr.	dąbrówka
dziur.	dziurawiec
fioł.	fiołek
gajnik	gajnik
gajow.	gajowiec
glistn.	glistnik
głow.	głowienka
gwiazd.	gwiazdnica
jastrz.	jastrzębiec
jeż.	jeżyna
konwal.	konwalijka
kostrz.	kostrzewa
krw.	krwawnica
kukł.	kuklik
malina	malina
niec.	niecierpek
pięc.	pięciornik
podagr.	podagrycznik
pokrz.	pokrzywa
przet.	przetacznik
przyt.	przysłup
przen.	przeniec
rdest	rdest
rok.	rokiet
szczaw	szczaw
śmiał	śmiałek
trzcín.	trzcinnik
żarn.	żarnowiec
żywok.	żywokost
Gatunki drzew i krzewów	
So	sosna zwyczajna
Sow	sosna wejmutka
Md	modrzew
Św	świerk
Jd	jodła
Dg	jedlica/daglezja
Bk	buk

Db	dąb
Dbs	dąb szypułkowy
Dbb	dąb bezszypułkowy
Dbc	dąb czerwony
Kl	klon
Wz	wiąz
Gb	grab
Brz	brzoza
Ol	olsza czarna
Gr	grusza
Czm	czeremcha
Jrz	jarzębina
Ak	grochodrzew/akacja
Tp	topola
Os	osika
Wb	wierzba
tarn.	tarnina
głóg	głóg
Ksz	kasztanowiec
Lp	lipa
bezc.	bez czarny
bezk.	bez koralowy
kal.	kalina
krusz.	kruszyna
lesz.	leszczyna
śnieg.	śnieguliczka
siedliskowe typy lasu	
Bśw	bór świeży
Bmśw	bór mieszany świerzy
Lmśw	las mieszany świerzy
Lśw	las świeży
LŁ	las łęgowy
Ol	ols
warianty uwilgotnienia siedlisk	
śwż.	świeży
sil.śwż	silnie świeży
umiark.wilg.	umiarkowanie wilgotny
wilg.	wilgotny
mok.	mokry
bag.	bagienny
pokrywa	
naga	naga
ściół	ściółka
zaz.	zazieleniona
mszys	mszysta
zad	zadarniona
s.zad	silnie zadarniona
zdzicz	zdziczała
Wyróżnik warstwy na powierzchni leśnej	
Podr.	podrost
Nal.	nalot

Pods.	sztuczne odnowienia pod osłoną
Pods. Prod.	posadzenia produkcyjne
uszkodzenia drzewostanu	
Drzew.uszk.	drzewostan uszkodzony
p.owady	przez owady
Drzew.uszk.	drzewostan uszkodzony
p.cz.atmosf.	przez wiatr i okiść
Drzew.uszk.	drzewostan uszkodzony
p.pożar	przez pożar
gniazdo	gniazdo
kępa	kępa
bagno	bagno
wskazania gospodarcze dla gruntu leśnego	
Odn	odnowić
Piel.	pielęgnowanie gleby
Popr.	poprawki
Uzup.	uzupełnienia
Dol.	dolesienia
CW	czyszczenia wczesne
CP	czyszczenia późne
TW	trzebież wczesna
TP	trzebież późna
Pods.prod.	wprowadzanie posadzeń produkcyjnych
Naw.	nawożenie
Mel.	melioracje agrotechniczne
Zagosp.	zagospodarować
Chron.	chronić
Termin i pilność zabiegu	
!	zabieg pilny
forma występowania gatunków w drzewostanie o udziale poniżej 5½	
pjd.	pojedynczo
miejsc.	miejskami
zmieszanie	
Zmiesz.jed	zmieszanie jednostkowe
Zmiesz.grup.	zmieszanie grupowe
Zmiesz.d.kęp.	zmieszanie drobnokępowe
Zmiesz.kęp	zmieszanie kępowe
Zmiesz.rzęd	zmieszanie rzędowe
Zmiesz.pas.	zmieszanie pasowe
Wystawa terenu	
N	Północna
N-E	Północno-Wschodnia
E	Wschodnia
S-E	Południowo-Wschodnia
S	Południowa
S-W	Południowo-Zachodnia
W	Zachodnia
N-W	Północno-Zachodnia

XI. SŁOWNIK PODSTAWOWYCH POJĘĆ LEŚNYCH

1. Typ Siedliskowy Lasu

Podstawowa jednostka taksonomiczna typologicznej systematyki siedlisk obejmująca siedliska o podobnej żyzności i potencjalnej zdolności produkcyjnej, rozpatrywane pod kątem użyteczności w hodowli lasu. Siedlisko jest zasadniczym, naturalnym czynnikiem produkcji leśnej.

Określony typ siedliskowy wynika przede wszystkim z jakości gleb pod względem żyzności i wilgotności, w powiązaniu z warunkami geograficzno-klimatycznymi, które powodują wyróżnianie odmian typów siedliskowych lasu. Dla celów hodowli lasu, w ramach typu siedliskowego, wyróżnia się tzw. wariant uwilgotnienia siedliska w zależności od występowania wody gruntowej w glebie tj. od jej głębokości i trwałości występowania. Wszystkie typy siedliskowe umieszczone są w siatce ekologicznej siedliskowych typów lasu.

2. Bonitacja

Wskazuje na zdolności produkcyjne drzewostanu. Najczęściej jako wskaźnik bonitacji przyjmuje się wysokość drzewostanu, którą porównuje się z przeciętną lub górną wysokością wzorcowego drzewostanu danego gatunku w tym samym wieku (podaną w tablicach zasobności drzewostanów dla danego gatunku). Bonitacja I oznacza najwyższą zdolność produkcyjną, bonitacja V – najniższą.

3. Gospodarczy typ drzewostanu - GTD

Docelowy skład gatunkowy drzewostanu, taki który gwarantuje pełne wykorzystanie zdolności produkcyjnych siedliska. Określony jest dla poszczególnych typów siedliskowych lasu i uwzględnia różnice w warunkach przyrodniczych występujących w obrębie poszczególnych krain przyrodniczo-leśnych. GTD BkDbSo (bukowo-dębowo-sosnowy) na siedlisku Lasu mieszanego oznacza, że najmniejszą rolę produkcyjną pełni buk, większą dąb, a dominującą sosna.

Dla każdego typu gospodarczego drzewostanu opracowane są procentowe składki gatunkowe wprowadzanego młodego pokolenia – w tym przypadku 50% So 20-30% Db 10-20% Bk.

4. Kraina Przyrodniczo-Leśna

Jest najwyższą hierarchicznie jednostką regionalizacji przyrodniczo-leśnej, obejmującą obszar (dzielnicę przyrodniczo-leśną) o zbliżonych warunkach fizjograficznych i klimatycznych kształtujących podobną szatę roślinną.

5. Drzewostan rębny

Drzewostan, który osiągnął optymalny stan techniczny surowca drzewnego oraz zasobność, przez to umożliwia zaspokojenie określonych potrzeb społecznych na surowiec drzewny.

W kolejnych latach istnienia drzewostan traci stopniowo zdolność przyrostu i zaczyna przejawiać oznaki starzenia się (zanikają procesy fizjologiczne drzew, następuje intensywne obumieranie drzew, przyrost miąższości jest mniejszy od miąższości wypadów naturalnych). Sposób użytkowania (cięcia) drzewostanów rębnych jest zawsze związany ze sposobem ich odnowienia. Technicznie cięcia prowadzone są tak, aby stworzyć dogodne warunki dla zainicjowania odnowienia naturalnego lub wprowadzenia odnowienia sztucznego oraz dla jego dobrego wzrostu i rozwoju.

6. Wiek rębności

Przeciętny wiek, w którym drzewostan danego gatunku osiąga dojrzałość rębną.

7. Odnowienie naturalne

Zjawisko powstawania młodego pokolenia drzew przez samosiew (z nasion d-stanu macierzystego) lub z odrośli pod osłoną drzewostanu macierzystego lub w jego sąsiedztwie.

8. Odnowienie sztuczne

Powstaje poprzez siew nasion lub sadzenie sadzonek na powierzchni przyszłego drzewostanu.

9. Rębnia

Określa zespół zasad i czynności z zakresu użytkowania lasu, mających na celu stworzenie najkorzystniejszych warunków dla odnowienia właściwych gatunków drzew i uzyskania pożądanej budowy drzewostanu. Jest to sposób prowadzenia cięć rębnych w połączeniu z odnowieniem i pielęgnowaniem. Rębnia to zespół działań, które mają na celu nie tylko wyrąb drzew dla pozyskania drewna, ale muszą również powstanie odpowiednich warunków dla zainicjowania młodego pokolenia, jego wzrostu i rozwoju, uzyskania pożądanej poziomej i pionowej budowy drzewostanu.

10. Klasa odnowienia, klasa do odnowienia

Powierzchnia drzewostanów z zaawansowanym odnowieniem podokapowym, na której występują dwa pokolenia: stary drzewostan w piętrze górnym i rozwijające się pod nim odnowienie naturalne

lub (rzadziej sztuczne) w piętrze dolnym. Klasa odnowienia oraz klasa do odnowienia różnią się wielkością powierzchni zajmowanej przez młode pokolenie (udziałem młodego pokolenia).

11. Użytkowanie rębne

Pozyskiwanie drewna w drzewostanach uznanych za dojrzałe do wyrębu zgodnie z przyjętą kolejną rębą i ustalonym sposobem zagospodarowania, a ściślej rodzajem rębni.

12. Użytkowanie przedrębne

Pozyskiwanie drewna w drzewostanach przedrębnych w ramach wykonywania cięć pielęgnacyjnych tj. czyszczeń i trzebieży. Użytkowanie przedrębne określa się w wymiarze powierzchniowym (powierzchnia drzewostanów, na której wykonywane cięcia pielęgnacyjne) oraz w wymiarze miąższościowym (masa drewna pozyskana z cięć pielęgnacyjnych). Przyjmowana wysokość projektowanego użytkowania przedrębnego nie może przekroczyć 50% spodziewanego przyrostu miąższości drzewostanów objętych użytkowaniem przedrębnym.

13. Halizna

Powierzchnia leśna, pozbawiona drzewostanu dłużej niż 5 lat.

Także uprawy i młodniki (I klasy wieku - 0-20 lat) o zbyt niskim zadrzewieniu (poniżej 0,5) lub jakości. Powierzchnia ta jest przeznaczona do odnowienia w najbliższych latach.

14. Płazowina

Powierzchnia leśna, rzadko porośnięta drzewami, pozostałymi po drzewostanie, który z różnych powodów uległ nadmiernemu przeredzeniu. Jest to powierzchnia porośnięta drzewami II klasy wieku (21-40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie, lub drzewami III (41-60 lat) i wyższych klas wieku o zadrzewieniu do 0,2 włącznie. Powierzchnia ta przeznaczona jest do odnowienia w najbliższych latach.

15. Inne wylesienie

Grunty leśne niezalesione przeznaczone do wyłączenia z produkcji leśnej, na których stwierdzono całkowicie odmienny od przeznaczenia sposób użytkowania gruntu.

16. Zadrzewienie

Rodzaj użytku gruntowego. Grunty pokryte zbiorowiskami drzew i krzewów. W sensie prawnym i ekologicznym określenie powierzchni zadrzewionej nie będącej lasem w rozumieniu Ustawy o Lasach (teren porośnięty drzewami i zajmujący mniej niż 0,1 ha).

17. Czynniki zadrzewienia

Określa się ją poprzez porównanie masy drzewnej (miąższości) istniejącej rzeczywiście w drzewostanie danego gatunku na 1 hektarze do podanej w tzw. tablicach zasobności, jaką mógłby ten sam drzewostan wykazywać w danym wieku i na danym siedlisku (w najlepszym przypadku).

18.TD –typ drzewostanu. Określa przyszły (w wieku dojrzałości drzewostanu) skład gatunkowy. Najczęściej zapisywany jest np.w postaci So-Db co oznacza, że dojrzały drzewostan powinien składać się główni z Dębu z domieszką Sosny.

XII. Literatura i źródła informacji uwzględnionych w UPUL:

1.„Zasady hodowli lasu” - załącznik do Zarządzenia nr 53 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r., obowiązującym w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych od dnia 1 stycznia 2012 r.

2.Tablice zasobności i przyrostu drzewostanów ważniejszych gatunków drzew leśnych. Bolesław Szymkiewicz. PWRiL. Warszawa 2001.

3.Inwentaryzacja przyrodnicza miasta Bolesławiec, Redakcja dr Krzysztof Spalek, BIO-PLAN Krasiejów 2012.

4.Tabele biologiczne kręgowców. Władysław Aulak, Patryk Rowiński. Wydawnictwo SGGW. Warszawa 2010.

XIII. Załączniki

1. Treść referatu na NTG

XIV. Spis treści

I.	OPIS OGÓLNY LASÓW	2
1.	Położenie i nadzór	3
2.	Warunki przyrodnicze	4
1)	Klimat	4
2)	Charakterystyka siedlisk i drzewostanów	4
3)	Siedliskowe typu lasów	6
4)	Gatunki główne	9
5)	Wiek drzewostanów	9
6)	Bonitacja drzewostanów	11
3.	Zasoby przyrodnicze lasów komunalnych Miasta Bolesławiec	12
1)	Pomniki przyrody	12
2)	Gatunki chronione	13
3)	Obszary chronione	15
4.	Stan sanitarny lasów	16
1)	Kategoria Ochronności	17
2)	Strefy uszkodzeń	18
5.	Zagospodarowanie turystyczne	18
II.	UŻYTKOWANIE LASU	20
1.	Wiek rębności głównych gatunków panujących	20
2.	Etat cięć	20
III.	DANE OGÓLNE DZIAŁEK OBJĘTYCH UPROSZCZONYM PLANEM URZĄDZANIA LASU	21
IV.	OPIS TAKSACYJNY LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA i MAPY	23
V.	POWIERZCHNIOWO MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG.GATUNKÓW PAUJĄCYCH	24
VI.	POWIERZCHNIOWA TABELA KLAS WIEKU WG. TYPU SIEDLISKOWEGO LASU I GATUNKÓW PANUJĄCYCH	25
VII.	ZADANIA GOSPODARCZE NA LATA 2014-2023	26
1.	UŻYTKOWANIE LASU	26

1) ZESTAWIENIE SZCZEGÓŁOWYCH ZADAŃ Z POZYSKANIA DREWNA DLA POSZCZEGÓLNYCH ODDZIAŁÓW I PODDODZIAŁÓW.....	27
2. HODOWLA LASU	32
3. OCHRONA LASU I OCHRONA PRZYRODY	34
4. ZALECENIA ZAGOSPODAROWANIA LASU DLA POTRZEB TURYSTYKI I REKREACJI	37
5. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	38
VIII. REJESTR DZIAŁEK LEŚNYCH	40
1. Rejestr wg. oddziałów	41
2. Rejestr wg. działek i obrębów ewidencyjnych wg stanu na dzień 31.10.2013r.....	43
3. Ogólne zestawienie powierzchni.....	44
IX. SZCZEGÓŁOWY WYKAZ ROZBIEŻNOŚCI MIĘDZY EWIDENCJĄ A STANEM POSIADANIA NA GRUNCIE	45
X. WYKAZ SKRÓTÓW I SYMBOLI	46
XI. SŁOWNIK PODSTAWOWYCH POJĘĆ LEŚNYCH.....	49
XII. Literatura i źródła informacji uwzględnionych w UPUL:	51
XIII. Załączniki	51
1. Treść referatu na NTG.....	51